

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПРОЕКТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО КОМПЛЕКСУ: ПРОГРАМНО- ЦІЛЬОВИЙ ПІДХІД

Чопова М. С.

Науковий керівник – Полчанінова І.Л., канд. екон. наук, доцент

Санаторно-курортний комплекс з точки зору системних позицій – це єдиний велика господарська система, що має основну, допоміжну і супутню діяльність, яка забезпечує обслуговування осіб, що перебувають на лікуванні, оздоровленні та реабілітації, систему постачання, збуту, фінансового забезпечення тощо. Основою формування таких комплексів є виробничо-технологічні, організаційно-управлінські та економічні зв'язки, що визначають доцільність функціонування підприємств як цілісної інтегрованої системи [1].

Серед вітчизняних дослідників проблем і специфічних особливостей організації санаторно-курортного комплексу в Україні та управління ним слід вказати наукові роботи: Ю. В. Деркача, Н. М. Влащенко, О. О. Галаченка, В. В. Лебедєвої, А.С. Соколенко та інш. В даний час невирішеними залишаються питання формування соціально-економічної політики управління регіональними санаторно-курортними комплексами, їх організаційному розвитку, модернізації та реформування структур управління санаторно-курортними комплексами.

Необхідність в координації дій підприємства призводить до неминучості формування або реорганізації базового рівня ієрархії організаційних структур – виконавчих підрозділів підприємства. Узгодження критеріїв рішення ними локальних задач з цільовою функцією санаторно-курортного підприємства, яка полягає в охороні і відновленні здоров'я населення, призводить до необхідності вироблення механізму узгодження цілей окремих підрозділів, спрямованого на виключення дубльованих функцій, посилення цільової спрямованості прийнятих рішень, узгодження діяльності, скорочення документообігу, підвищення обґрунтованості і оперативності прийнятих рішень.

Як інструмент узгодження цілей різних рівнів управління може бути запропонований програмно-цільовий підхід. Дерево цілей санаторно-курортного підприємства на першому рівні ієрархії має три цілі: рішення перспективних завдань розвитку підприємства (стратегічна фаза управління), вирішення поточних завдань основної діяльності (тактична фаза управління), забезпечення матеріальної та організаційно-технічної бази розвитку (виконавська фаза управління).

Грунтуючись на програмно-цільовому підході розробки організаційної структури управління підприємством, а також на результатах дослідження основних функцій управління було проведено аналіз задач управління по різних функціональних секторах управління господарською діяльністю санаторно-курортного підприємства. Було виділено три сектори управління: концептуальне, організаційне та оперативне.

Метою концептуального управління є формування концепції (основних принципів) подальшого організаційного розвитку системи. Сюди включаються наміри або заходи, які в силу свого великого значення і тривалості реалізації можуть означати повну зміну виробничо-економічної системи санаторно-курортного закладу (реорганізацію лікувальної бази, реконструкцію номерного фонду, переорієнтація на інші ринки або види діяльності тощо), або зміни, які обумовлюють в майбутньому серйозні наслідки.

В сфері організаційного управління мова йде про виконання дій, від яких залежить безперебійна робота всього підприємства. Це пов'язано з деталізацією завдань планування і забезпечення ресурсами, з урахуванням і аналізом виконання окремих планів з метою використання досвіду для вдосконалення планування.

Якщо предметом управління в загальному сенсі є розвиток всієї системи, а предметом організаційного управління – створення сприятливих умов для цього, то предметом оперативного управління є забезпечення ефективної діяльності підприємства, тобто ефективної реалізації процесів, які є змістом діяльності підприємства [2].

Таким чином, з точки зору інтеграції організаційного управління є необхідність створення інтегрованої системи планування та обліку, яка охоплювала б усі окремі сектори і створювала між ними такі взаємозв'язки, які реалізували б оптимальне (з точки зору всієї керуючої системи) організаційне управління.

1. Лебедева В. В. Стратегія розвитку підприємств санаторно-курортного комплексу: автореф. дис... канд. екон. наук: 08.00.04. Одеса: Одеський державний економічний університет, 2011. 24 с.

2. Галаченко О. О. Регіональна політика розвитку сфери санаторно-курортних послуг: автореф. дис... докт. екон. наук: 08.00.05. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України», 2019. 36 с.